

Joulukuu 2009 87.vsk

Jyväskyläläisen rockbändin kautta 80-luvun puolivälissä Helsinkiin siirtynyt Eeva Koivusalo on jatkanut muusikon taivaltaan rockin, teatterin ja viime vuosina myös iskelmän parissa. Alati muuttuva ala tarjoaa jatkuvia haasteita.

Kun katsotaan muusikkokenttää kokonaisuutena, niin se on kohtuullisella vauhdilla naisistumassa, mutta rytmimusiikin puolella ei. Naisia siellä kyllä on, mutta erityisesti komppiosaston soittajina vain muutama. Onko sinulla – rytmibasistina siis – teoriaa tähän, että miksi on näin?

Itse asiassa ei, vaikka olenkin sattumalta viime aikoina miettinyt sitä aika paljon. Se ihmetyttää omalta kantiltani ajateltuna, koska jos *mä* voin tehdä tällaista, niin kyllähän moni muukin naispuolinen muusikko voisi tehdä. Ja mulle on ihan täysi mysteeri että miksei niin ole käynyt. Mäkin olen pyörinyt tässä jo kolmisenkymmentä vuotta, ja sinä aikana ei ole tullut ainoatakaan naispuolista sessiomuusikkoa, joka tekisi vaikka poplevyjä – nimenomaan siis näissä perinteisissä rocksoittimissa. Se rupeaa olemaan aika järkyttävää (naurua)!

Järkyttävää ja totta. Eikä se rajoitu sessioympyröihin, vaan esimerkiksi vuosien kokemuksestani SMORK-kuvioissa voin sanoa, että ylipäättään naismuusikoiden laskemiseen siellä taitaa riittää – pystysolistit pois laskien – yhden käden sormet.

En ymmärrä keiden korvien välissä tällainen tietynlainen soitinkonservatismi muhii, koska sehän on instrumenttikysymys. Jos ajattelee nykykansanmusiikkia, joka on sekin aika nuori ala, niin siellähän on naispuolisia muusikoita pilvin pimein; mutta kuitenkin perinteisemmissä ”naisten soittimissa”: on viulisteja, haitaristeja, kantelisteja – plus basisti Sara Puljula ihasuttavana poikkeuksena! Mutta rummut, sähkökitara, sähköbasso – se on mysteeri, en voi ymmärtää. Miten voi olla, että 30 vuoden aikana tähän ei ole tullut yhtäkään poikkeusta? ”Tyttöbänditkään” eivät jostain syystä toimi soittajilleen ponnahduslautana, vaan soittajat häviävät kun bändit hajoavat.

Olisiko tuo soitinkonservatismi vanhempien korvien välissä?

Vaikea sanoa. Oma kokemukseni tuosta meni niin, että veljeni soitti bassoa ja pääsin ikään kuin soittelemaan siinä siivellä. Siinä ei tarvinnut varsinaisesti mitään lupaa kysellä. Mutta siinä vaiheessa kun alkoi tulla kaikenlaisia bändijuttuja, ja varsinkin kun liityin Se-yhtyeeseen, jossa tuli jo tällaista duuniduunia, niin ei äiti pitänyt siitä ollenkaan (naurua). Hän oli todella sitä vastaan, vanhan liiton ihmisiä kun oli. Mutta mä olin 17 silloin, eikä äidin asenne enää sillä lailla vaikuttanut, mä olin paremminkin vaan että ”prrkele, varmasti soitan!”

LLÄ ÄIN

Haastattelu: Pekka Nissilä

Kuvat: Kimmo Tähtinen

”Opiskelu tuntui mukavalta, ja sen ohessa voisi soittaa bändeissä.”

Eka proggis oli *Housut pois* -musikaali (*Full Monty*). Se oli siinä mielessä huvittavaa, kun olin just samassa vaiheessa päättänyt lähteä Niko Ahvosen Cortina Jets -yhtyeestä pois – että ”tää soul-homma saa riittää vähäks aikaa” – ja viikon päästä Markku Kalenius Helsingin kaupungintatterista soitti ja pyysi hommiin, eikä se musiikki juurikaan poikennut siitä mitä mä Jetseissä soitin. Tuli tavallaan pehmeä lasku uuteen duuniin.

Bassoa ja asennetta

Olen ymmärtänyt, että kontrabasso tuli maailmaasi paljon myöhemmin. Tuliko se teatterin myötä?

Mä olin pari kertaa jotenkin yrittänyt ryhtyä siihen, mutta kontra oli vaikuttanut jotenkin fyysisesti ylivoimaiselta soittimelta. Teatterin pulttikaveri Pekka Korhonen sanoi, että ”ota yksi mun kontra lainaan, ja ala treenaamaan”. Itsellenikin vähän yllätyksenä innostuin siitä ihan järjettömästi, ja se on monella tapaa muuttanut mua myös soittajana sekä asennettani soittamiseen. Oikeastaan opin vasta silloin treenaamaan. Ja myös harjoittelu tuli enemmän osaksi elämää; se ei ollut vaan sitä, että harjoitteli jonkun tietyn jutun tai jonkun biisin. Tajusin, että soittokuntoa on pidettävä koko ajan yllä, mitä mä en aikaisemmin ollut kovin selkeästi hahmottanut (naurua)! Soittaminen oli ollut sitä, että kuuntelee jonkun biisin ja treenaa sen, ja sitten seuraava.

Strokasta mä innostuin myös ihan valtavasti, ja sen suhteen mä otin myös tunteja. Olin muutaman vuoden työväenopiston kamariorkesterissa bassosektiona, ja siellä soitettiin ihan umpiklassista musaa. Se taas avasi maailmaa nyanssien rikkauteen ja dynamiikan asteisiin sekä tempojen elävyyteen, mikä oli ihan äärimmäisen kiehtovaa. Sellaista ei koe missään rockbändissä.

Olitko mitään muuta soittanut aiemmin?

Joo, oli viulu- ja pianotunteja, muskarit ja kaikki nämä perusjutut. Äidin mielestä musiikki oli loistava harrastus, mutta siinä vaiheessa kun teini-ikäinen tytär vietti kaikki viikonloput jonkun jätkälauman kanssa matkustelemassa bussissa ympäri Suomea, niin se ei ollutkaan enää niin kivaa! Kyllä asenne sitten kuitenkin lientyi vähän, kun levyt soi radiossa ja oli jotain lehtijuttuja, eli siinä oli vähän jonkinlaista kredibiliteettiä jopa hänen silmissään.

Sinulla oli sitten myös musiikkiopintoja. Siirrytkö Helsinkiin nimenomaan opiskelemaan?

Joo, tavallaan. Kyllä se hirveän pitkälle oli työelämän ja niiden lopullisten päätösten tekemisen välttelyä. Opiskelu tuntui mukavalta, ja sen ohessa voisi soitella bändeissä. Olin yliopistossa kaiken kaikkiaan 12 vuotta, mutta olin välillä myös töissä, Musiikin tiedotuskeskuksessa.

Mikä vei yliopistoon eikä johonkin musiikkioppilaitokseen?

Jostain syystä ei silloinen Ågeli tuntunut kauhean mielenkiintoiselta vaihtoehdolta. Ja toisaalta mulla oli siinä koko 80-luvun sellainen vaihe, etten ollenkaan uskonut pystyväni elättämään itseäni soittamalla, se tuntui olevan taloudellisesti täysin mahdotonta. Koko ajan ajattelin, että mitä alkaisi oikeasti tekemään.

Ajattelitko sitä, mikä rockpuolella on usein tullut esiin, että soittamisen on säilyttävä harrastuksena; työnä se muuttuu jotenkin huonoksi jutuksi?

Ei, mä en nimenomaan ole koskaan pystynyt ottamaan sitä harrastuksena. Ei vaan tuntunut taloudellisesti realistiselta ryhtyä soittajaksi, ja yritin sitten sopeutua perinteiseen työelämään, mutta ei siitä mitään

”Yritin sopeutua perinteiseen työelämään, mutta ei siitä mitään tullut.”

tullut. Sitten kun vihdoinkin päätin keskittyä pelkästään soittamiseen ja lopetin ”oikeat” työt, niin taloudelliset realiteetit ei siinä paljon painaneet – se piti vaan tehdä.

No, onko kaduttanut?

Ei ole kaduttanut! Aika hyvin on toiminut, ja on tullut myönteisiä yllätyksiä, niin kuin tämä teatterihomma, jota olen tehnyt 2000-luvun alusta. Viihdyin teatterissa heti alusta asti. Vaikka musiikkityylit vaihtelee, niin se kurinalaisuus ja ne arrit tekee sen monipuolisemmaksi kuin vaikkapa jossain keikkabändissä soittaminen. Mulla kävi hyvä tuuri, niin voi sanoa.

ikinä. Kontratunneilla myös tajusin sen, miten hienovaraista soittaminen voi olla ja mitä kaikkea sillä voi saada aikaan, jos osaa käyttää dynamiikkaa hyvin. Kontran soittaminen on myös laajentanut musiikkimakuani esimerkiksi kansanmusiikkiin ja ylipäättään akustiseen musiikkiin. Jopa mun aikaisemmin lähes olematon jazzto-leranssi on kasvanut huomattavasti!

Oliko bassossa alun perin jotain mikä viehätti?

Mulla oli kyllä käden ulottuvilla muitakin soittimia, mutta jotenkin vaan se viehätti – ja Hurriganesin Cisse Häkkinen soitti

”Basso on tavallaan rytmin, melodian ja harmonian risteyksessä. Se vaikuttaa vähän kaikkeen, ja sillä voi siirtyillä näiden kolmen parametrin välillä.”

bassoa. Mä kuuntelin 70-luvulla ihan helvetisti musaa, etenkin kun muistetaan, että radiosta tuli silloin rockia noin neljä tuntia viikossa. Ne ohjelmat kuunneltiin tosi tarkkaan ja niitä nauhoitettiin; kaikkea mitä sieltä tuli. En mä mitään vielä silloin analyttisesti kuunnellut – mikä vaan oli siistiä, niin sitä soitettiin. Olen myöhemmin ymmärtänyt sen mitä monet muutkin basistit ovat sanoneet, että basso on tavallaan rytmin, melodian ja harmonian risteyksessä. Se vaikuttaa vähän kaikkeen, ja sillä voi siirtyillä näiden kolmen parametrin välillä.

Kun olet tuossa mielessä 70-luvun nuori, niin siihen aikaan osui sähköbasson valankomuksellinen Jaco Pastorius. Oliko hän sinulle mitään?

Ei, ei mitään. Siinä tuli aika nopeasti kuvioon nämä uuden aallon kuviot, jotka oli tosi antipastorius-hommaa (naurua). Varsinaisiin punkbändeihin mä kyllästyin aika nopeasti, mutta sitten Costello ja Talking Heads ja tällaiset, jotka nousi siinä heti perässä, oli mulle niitä mielenkiintoisimpia bändejä.

On kysyttävä että vaikuttiko yhtään se, että Heads-basisti Tina Weymouth oli nainen.

Mä en ekaksi tiennyt sitä. Kuuntelin vaan, että onpa tosi omituisen kuuloinen basisti; soittaa tavallaan ihan väärin, mutta se kuulostaa aika jännittävältä. Ja mulle kävi myöhemmin vielä ihan hirveä viiklund, kun joskus 2000-luvulla katsoin sen *Stop Making Sense* -konserttileffan pitkästä aikaa ja huomasin, että se komppipari on ihan peestä – ne on todella huonoja (naurua)!

Näin on, ihan yläasteen bändikerhosastolta. Mutta malliesimerkki siitä että bändi on Bändi. Ja aika pitkälle pääsivät, eikä siinä mielestäni edes tapahtunut varsinaista taantumista, vaikka moni lienee sitä mieltä että vuoden 1979 albumin *Fear of Musicin* jälkeen ei enää mitään tapahtunut.

Mielestäni on hienoa, että *Remain in Light* kuulostaa vieläkin todella tuoreelta; se ei kuulosta yhtään 80-lukulaiselta, vaan ihan ajattomalta. Se on hienosti orkestroitu, ja on kyllä varmasti niin, että ei ne neljistään olisi sellaista saaneet aikaiseksi. Siihenhän tuli sitten apuvoimia, ja bändin syvin olemus alkoi varmasti vähän repeilemään.

Yhä enemmän mustaa vaikutetta, kyllä. Miten soul tuli sinun maailmaasi?

Se-yhtyeen aikaan mun ruokavalio oli tosi valkoinen; uuden aallon lisäksi siellä oli vahva Deep Purple/Led Zeppelin -kausi, ja britti-r&b-tyyppinen laajemminkin, mutta olin mä tietoinen Motownista, aiankin Temptationsista ja Supremesista. En lähtenyt siitä kuitenkaan vielä silloin ottaman mitenkään selvää, vaan sitten 90-luvulla, kun ilmestyi nuottikirja James Jamersonin historiasta, niin silloin yhtäkkiä hiffasin, että se on tämä yksi ja sama jätkä joka

on soittanut ne melkein kaikki Motownit. Siihen aikaan myös muodostettiin meidän soul-bilebändi Fabulettes, jonka yhteydessä kuunneltiin ihan mieletön määrä 60–70-luvun soulia laidasta laitaan. Ja tuli Cortina Jets, joka oli myös soul-bändi, joten ei sitten olekaan ihme, että olin 2000-luvulle tultaessa ihan kyllästynyt soulin soittamiseen.

Fabulettes oli cover-bändi, mutta Niko teki omia biisejä, eikö?

Kyllä, Cortina Jets syntyi juuri Nikon suomenkielistä materiaalia varten erotuksena Hot Shots -bändistä, vaikka soittajat pysyivät suurin piirtein samoina.

Siinä olit myös levytysten tuottajana. Miten siihen hommaan ajautuit?

Se oli oikeastaan alkanut jo aiemmin. Tuotin puoliksi Akimofin Liisan kanssa hänen levynsä Teen maailman vuonna 1990. Olen aina ollut kiinnostunut sovittamisesta, ja sitä kautta ajauin tuotantopuolellekin. Jets oli siitä hieno bändi, että siinä sai tehdä ihan mitä vain halusi.

Miten paljon olet ylipäättään halunnut työllistää tai joutunut työllistämään itseäsi?

Toinen mysteeri mulle on aina ollut se, että miten tällä alalla haetaan töitä; minne voi soittaa tai mennä, jos tarvii töitä? Kaikki hommat on vaan tulleet jostain puun takaa enkä mä niitä ole erityisesti etsinyt. Oman bändin perustaminen on tavallaan kyllä houkutteleva ajatus, mutta ei mulla ole ainakaan nyt mitään sellaista vahvaa ideaa siitä mitä haluaisin sellaisen kanssa tehdä. Tähän asti on ollut hauskaa tehdä mitä vaan ja löytää kaikesta joku järki ja mielekkäys. Vaikka tekee jotain tangomarkkinoita, niin sekini on aika mielenkiintoista.

Olisitko voinut kuvitella silloin täysi-ikäisyyden rajamailla, että koskaan soittaisit Tangomarkkinoilla? Merkitsikö sen kaltainen musiikki – kutsutaan sitä nyt iskelmäksi – sinulle mitään?

Ei, ei. Siinä vaiheessa musasta ajatteli niin, että mistä *minä* tykkään, ja onko joku biisi *mun* mielestä hyvä biisi. Täytyy sanoa, että ensimmäinen tekemäni Jari Sillanpää -rundi, joka oli ensimmäinen kosketukseni iskelmäkulttuuriin, oli käänteentekevä, silmiä avaava kokemus. Mä tulin rokkibändeistä ja sellaisesta maailmasta, jossa ajateltiin hirveästi sitä, että diggaanko mä tästä musasta ja onks tää hyvä juttu vai eiks tää ole. Tarjous kiertueesta oli kuitenkin monella tavalla niin houkutteleva, että päätin lähteä siihen. Mutta kyllä mä sinne varmaan vähän

pitkin hampain ja irvistellen menin, että mitäs tää musa nyt oikein on, ja noin.

Ja siellä on nää ammattityypit, Peter Engberg ja Vesa Anttila kitaroissa, Mongo Aaltonen ja Kuoppis (Sami Kuoppamäki) lyömäsoittimissa, Helena Paavola sellossa ja Mika Toivanen pianossa, ja ne kaikki vaan istuu ja treenaa, eikä kukaan naura eikä kukaan irvistele, ja kaikki ottaa sen homman ihan tosissaan. Siinä mä yhtäkkiä tajusin, että tällaistahan tää soittajan työ on – on annettu nämä palikat, ja yritetään tehdä siitä jotain mahdollisimman hyvää. Se oli mun mielestä ihan mahtava asenne, ja mä päätin, että mäkin rupean tuollaiseksi ammattilaiseksi. Mun asennoituminen soittohommiin muuttui aivan täysin. Ei ollut enää tärkeätä ottaa kantaa siihen, että (ääntää hesalaisittain nenäänsä) ”onks tää musta hyvää musaa.”

Arviointihommia

Olet ollut nyt joitakin vuosia taiteilijoiden edustajana ESEKin kevyen musiikin äänitejaoksen jäsenenä. Mitä siellä tehdään?

Siellä kuunnellaan levyjä, kahdeksan päivää vuodessa, ruhtinaallisella kokouspalkkiolla (naurua). Ne on sellaisia kuuden tunnin päiviä, kun jokaisesta anomuksesta kuunnellaan näyte tai useampia.

Tiedän, ettet voi varsinaisesti referoida jaoksen luottamuksellisia keskusteluja, vaan ehkä noin yleislinjaisesti, mutta aloitetaan helpolla tavalla: mihin *sinä* kiinnität huomiota?

Kun on siis kaksi päivää à kuusi tuntia putkeen kuuntelemassa levyjä, niin ei voi ihan pelkästään omiin fiiliksiinsä tukeutua, kun jossain vaiheessa alkaa olla hieman väsynyt. Siinä on kuitenkin sellaisia suuntaviivoja tai referenssejä mihin voi kiinnittää huomiota, niin kuin että mikä on esityksen tai äänitteen taso, onko siinä jotain innovaatiota suhteessa artistin aiempaan uraan, onko jotain edistystä tapahtunut. Ja myös, että onko äänitteellä jotain kaupallista relevanssia. Näitä siinä pohditaan.

Se toimii mielestäni aika hyvin, sillä kun käytäntönä jaamme äänitteet kolmeen ryhmään – ehdottomasti tukea ja hyvin saavat, vähän vähemmän saavat, ja ne mitkä eivät saa – niin kyllä se paras A-ryhmä sieltä erottuu aika yksimielisesti. Ja kivaa on myös se, että se A-ryhmä on aika laaja tyylillisesti.

Erottuuko se genreen katsomatta suht yksimielisesti?

Kyllä sanoisin niin. Ja se erottuu myös tuotannon budjettiin katsomatta. Jotkut

”Tällaistahan tämä soittajan työ on –
on annettu nämä palikat, ja yritetään tehdä siitä
jotain mahdollisimman hyvää.”

suurena taiteena, vaan kommunikaatiovälineenä; ne haluaa soittaa ihmisille ja ne haluaa että ihmiset ymmärtää sitä. Se on jotenkin avautunut tässä ajassa – joka on ehkä otollinen – laajemmalle yleisölle ihan toisella tavalla kuin jotain 10–15 vuotta sitten.

Mitä haluaisit kuulla enemmän ESEKin kokouksissa?

Haluaisin kuulla enemmän hyviä rockbändejä. Metalliahan siellä on, mutta haluaisin sellaisia hyviä rockbändejä, jotka ei ole metallia. Tuntuu että on tosi vähän sellaisia bändejä, olisi jotain persoonallista näkemystä. Monista bändeistä kuulee niin selvästi sen mitä ne on kuunnelleet ja että siihen samaan ne pyrkii. Ne tietää miltä niiden pitää näyttää ja miltä niiden pitää kuulostaa, mutta siinä ei ole mitään sisältöä. Tulee usein fiilis, että se on vain sellaista helvetin poseerausta. Eikä se ole mitenkään yhtiöjohtoista; että firmat hakisi uutta ”sitä” ja meidänkin ”sitä”. Bändit *itse* etsii jo sitä saumaa ja yrittää tuotteistaa itsensä. Eikä sellainen yleensä tuota kauhean mielenkiintoista musiikkia, mikä puolestaan on surullista.

Olet ilmiselvästi kuitenkin viihtynyt tehtävässäsi. Oletko löytänyt ESEKin sessioiden myötä itsellesi uusia artisteja, uusia musiikkejä?

En varsinaisesti. Mä löysin nykykansanmusiikin jo aiemmin ja tykästyin siihen; siellä tehdään paljon sielukasta musaa. Se oli aluksi aika rankkaa kuunnella sellaisia sessioita uutta musiikkia. Ja kävi kyllä niin, että kun kuunteli niitä kaikkia levyjä, joista suurin osa ei ollut mitenkään valtavan hyviä, niin tajusi miten vaikeata ylipäättään on tehdä hyvää musaa, ja vielä hyviä levyjä siihen päälle. Se masensi mua aluksi hyvin syvästi, ja pari päivää sessioiden jälkeen meni aika huonoissa fiiliksissä, mutta nyt mä olen jo paatunut (nauraa)!

Vaikka koko äänitusteknologia on tullut paljon halvemmaksi, on ties mitä apuvälineitä, ja hyvätkin soittimet on halventuneet, niin sen hyvän musan ja hyvien levyjen tekeminen on ihan yhtä vaikeata. Saada aikaan sellainen kokonaisuus, missä sävellys, sanoitus, esitys ja tuotanto palvelevat yhtä ja samaa asiaa – se on äärimmäisen vaikeata.

ihan minimaalisella rahalla tehdyt äänitteet saattavat sisältää jotain hyvin persoonallista ja sydämellistä musaa, mikä on hienoa huomata – ei ole kiinni siitä, että jotain kunnollista syntyy vasta sitten kun on paljon rahaa käytössä.

Entä asetelma taide ja viihde? On eitämättä koko lailla täysin taiteellisista lähtökohdista toteutettua ja tietenkin myös melkoisen tyystin kaupallisista näkökohdista lähtenyt. Niillä on omat estetiikkansa, ja vaikka niillä toki on myös yhtymäkohtia, niin on niillä myös vastakkaisia periaatteita. Käykö keskustelu näissä sfääreissä, ja tästä johdettuna: miten iskelmä pärjää siellä?

Mä en itse allekirjoita tuota taiteen ja viihteen valtavaa kaksijakoisuutta. Mä puhun usein, vaikka hieman harhaanjohtavasti, musiikin ”dramaturgiasta”. Hyvässä musassa on genrestä riippumatta onnistuttu laittamaan ne musiikilliset ja mahdolliset tekstilliset asiat sellaiseen järjestykseen, että se suht vaivattomasti kommunikoi kuulijalle, että mistä siinä musassa on kysymys ja että kuulija alkaa odottaa, mitä seuraavaksi tapahtuu – aivan samoin kuin hyvässä tarinassa. Se ei

tarkoita, että musan pitäisi aina olla mahdollisimman helppoa. Helppo on tylsää.

Näkymä iskelmään ja pop-rock-musaan ESEKin istunnoissa on hiukan rajallinen, koska kaikkein suosituimpien artistien levyjä siellä ei juurikaan kuule. Syynä on se, että ne artistit, jotka ovat myyneet kultaa, eivät saa tukea seuraavaan tuotantoonsa. Mulla ei ole mitään valtavaa iskelmägenren näkemystä ja tietoa siitä, mitä genressä tapahtuu, mutta jos biisin ja sanoitusten tekoa ajattelee, niin kyllä siinä aika matalalla tunnutaan menevän. On välillä vaikea ymmärtää sitäkin, eikö haluta ottaa riskejä vai eikö osata tehdä parempaa. Ja olisi se hyvä pystyä siitä kuulemaan. Toisaalta olen siellä kuullut sellaisia iskelmälevyjä, jotka ei ole mitään mullistavaa eikä mitään radikaalia, mutta ne on vaan *kaikin puolin* hyvin tehtyjä levyjä.

Jazzilla kuitenkin on aika hyvä onnistumisprosentti tuen suhteen.

Se on, mutta ei se itsestään selvää ole. Suomeen on kasvanut varmaan Sibiksen jazz-osaston ansiosta järjettömän laadukas soittajakunta, myös kunnianhimoisen sävellystyön osalta. Ja on sellaista musikkokuntaa, jotka ei ajattele sitä musiikkia

Työstä ja taistelusta

Lähdit tässä muutama viikko sitten mukaan Freelancemuusikoiden johtokuntaan. Kaikella kunnioituksella rohkenen olettaa, että kokoukseen sisään astuessasi et ollut ajatellut mukaan lähtöä.

En ollut, totta. Saattaa osittain olla, että mukaan lähtö on ikäkysymys, mutta se on myös tämän ajan kysymys. Nyt on äänitealan iso murros käynnissä, ja on myös tämä vireillä oleva tekijänoikeuslain muutos. Eli ilmassa on asioita, jotka radikaalisti vaikuttavat muusikoiden toimeentuloon. Yleisestikin vaikuttaa siltä, että työntekijä on aina vain yhä heikommassa asemassa. Toisten optiot ovat tärkeämpiä kuin toisten toimeentulo. On tullut olo, että pitäisi olla jotain kättä pidempää, kun yksittäinen ihminen ei pysty itsensä puolesta työnantajaa vastaan taistelemaan.

Nuorena omaa toimeentuloaan mietti oman menestyksen ja suosion ja levymyynnin kautta, niin kuin että jos sellainen sattuisi natsaamaan omalle kohdalle. Nyt on niin vahvasti freelanceroitunut; on palkattuna soittajana eri puolilla soittamassa mitä milloinkin, ja siitä tulee enemmän se fiilis, että on *työelämässä* mukana, vaikka se ei käytännössä aina siltä tunnukaan (naurua)! Ja kun on joskus aloittanut niistä parinkymppin keikkapalkkioista, niin ei mitenkään haluaisi mennä niihin takaisin.

Tietenkin järjestäytymiseen vaikuttaa sekin, että kuka tahansa odottaa uran ja ammatin menevän eteenpäin ja kehittyvän. Mutta jos toistakymmentä vuotta pyörii samoissa klubeissa ja saa sitä samaa liksaa – tai vähän huonompaa jopa – ja huomaa ettei ne olosuhteet siitä muutu, niin kyllä sitä rupeaa funtsaamaan, että mitä mä teen, kenelle mä teen, ja mihin tässä olisi tarkoitus oikein mennä. Että mihin tämä koko infra on menossa, ja miten siihen voi vaikuttaa.

Oletko koskaan edes ajatellut, että olisi kiva olla kuukausipalkkaisena soittajana, esimerkiksi teatterissa? Että se olisi sinun oikea työ?

En, koska pidän hyvänä asiana sitä, että tekee monenlaisia asioita. Vaikka teatterissakin pääsee periaatteessa soittamaan monenlaista musiikkia, niin se mahdollisuus, että aina voi tulla joku odottamaton tilaisuus, on hyvä juttu. Eikä sellaiseen olisi ainakaan usein mahdollisuutta lähteä, jos olisi vakituisesti jossain. On myös niin, että pitäisi pystyä menemään sellaisillekin keikoille, joissa ei ole ihan sitä tuttua ja turvallista soitettavaa. Ettei ole liian varman päälle asiat koko ajan. Oman pään kannalta pitää tehdä uusia asioita.

Mulla on hyvin harvoin ollut sellaista tilannetta, jossa olisin voinut sanoa että on liikaa töitä. En ole ollut mitenkään uupumassa, mutta töitä on ollut niin, että olen pärjällyt. Tekijänoikeustuloni ovat toimeentulon kannalta marginaa-

lisiä; en ole tehnyt niin paljoa enkä ole sellaisilla raidoilla, jotka paljon soisivat. Totta kai työtilanne on freelancerilla aina arvoitus. Kun asun Kalliossa, niin näen sen leipäjonon siellä, ja vaikkama ole koskaan ollut siellä jonottamassa, niin ei tosiasiaassa tarvisi kauhean paljon tapahtua, kun jo voisinkin ollakin.

Kyllä tuo teatterityö on sellaista säännöllistä, jota vielä pystyy tekemään; vähän säännöllisempi alkaisi jo ahistaa. Mulla oli yksi syksy sellainen, että tein kaupunginteatterissa kahta musikaalia ja samaan aikaan Peacockissa kolmatta. En tehnyt muuta – eikä siinä olisi oikein ehtinytkään – niin tuli sellainen fiilis, ettei enää osaa soittaa mitään muuta. Ajattelin, ettei tällaista tilannetta saa tulla enää ikinä. Täytyy mennä ihan mihin tahansa soittamaan ihan mitä tahansa, johonkin eri kontekstiin. Sillä stemmojen tuijottelullakin on rajansa.

■

”Suomeen on kasvanut Sibiksen jazz-osaston ansiosta järjettömän laadukas soittajakunta.”

Eeva Koivusalon diskografia (valikoitu):

Vaaralliset Lelut	<i>Lasisilmäpeli</i> (Johanna)	
Se	<i>Banaaniconga</i> (Johanna)	1981
Se	<i>Lasi kirkasta vettä</i> (Beta)	1984
Liisa Akimof	<i>Alkava pimeä vuodenaika</i> (Fazer)	1987
Mari Rantasila	<i>Auringossa</i> (EMI)	1989
Liisa Akimof	<i>Teen maailman</i> (Zen Master)	1990
	- myös tuotanto- ja sovitustyö	
Fabulettes	<i>Fabulettes-EP</i> (Amigo)	1995
Niko Ahvonen	<i>Painovoimaa vastaan</i> (BMG)	1996
	- myös sovitus- ja sävellystyö	
Maritta Kuula	<i>Valo ota vastaan</i> (Lilith)	1996
Saara Soisalo	<i>Onnellinen</i> (Texicalli)	1997
Niko Ahvonen	<i>Eläköön vapaus!</i> (BMG)	1998
	- myös sovituksia ja sävellyksiä	
Yari	<i>12 askelta</i> (Pyramid)	1999
Fat Bullets	<i>Fat Hits!</i> (Texicalli)	1999
	- sävellyksiä	
Niko Ahvonen	<i>Tuhannen tanssin tasavalta</i> (BMG)	2001
	- myös tuotanto-, sovitus- ja sävellystyö	
Muska Babitzin	<i>Paha silmä</i> (Megamania)	2001
Liisa Lux	<i>Liisa Lux</i> (Texicalli)	2002
	- myös tuotanto-, sovitus- ja sävellystyö	
Kerkko Koskinen	<i>Rakkaus viiltää</i> (Pyramid)	2002
Maritta Kuula	<i>9 henkeä</i> (Lilith)	2002
Jorma Kääriäinen	<i>Jorma Kääriäinen</i> (EMI)	2002
Fat Bullets	<i>Fat Chance!</i> (Texicalli)	2003
Jorma Kääriäinen	<i>Onnenlantti</i> (EMI)	2004
Kerkko Koskinen	<i>Lolita</i> (Pyramid)	2005
Jorma Kääriäinen	<i>Yhden tähden hotelli</i> (EMI)	2005
Maritta Kuula	<i>Ampiaisten kuningatar</i> (Castaforello)	2007
	- myös tuotantotyö	2008
Jukka Poika	<i>Laulajan testamentti</i> (Suomen Musiikki)	2008
Kari Tapio	<i>Viimeiseen pisaraan</i> (Edel)	2009